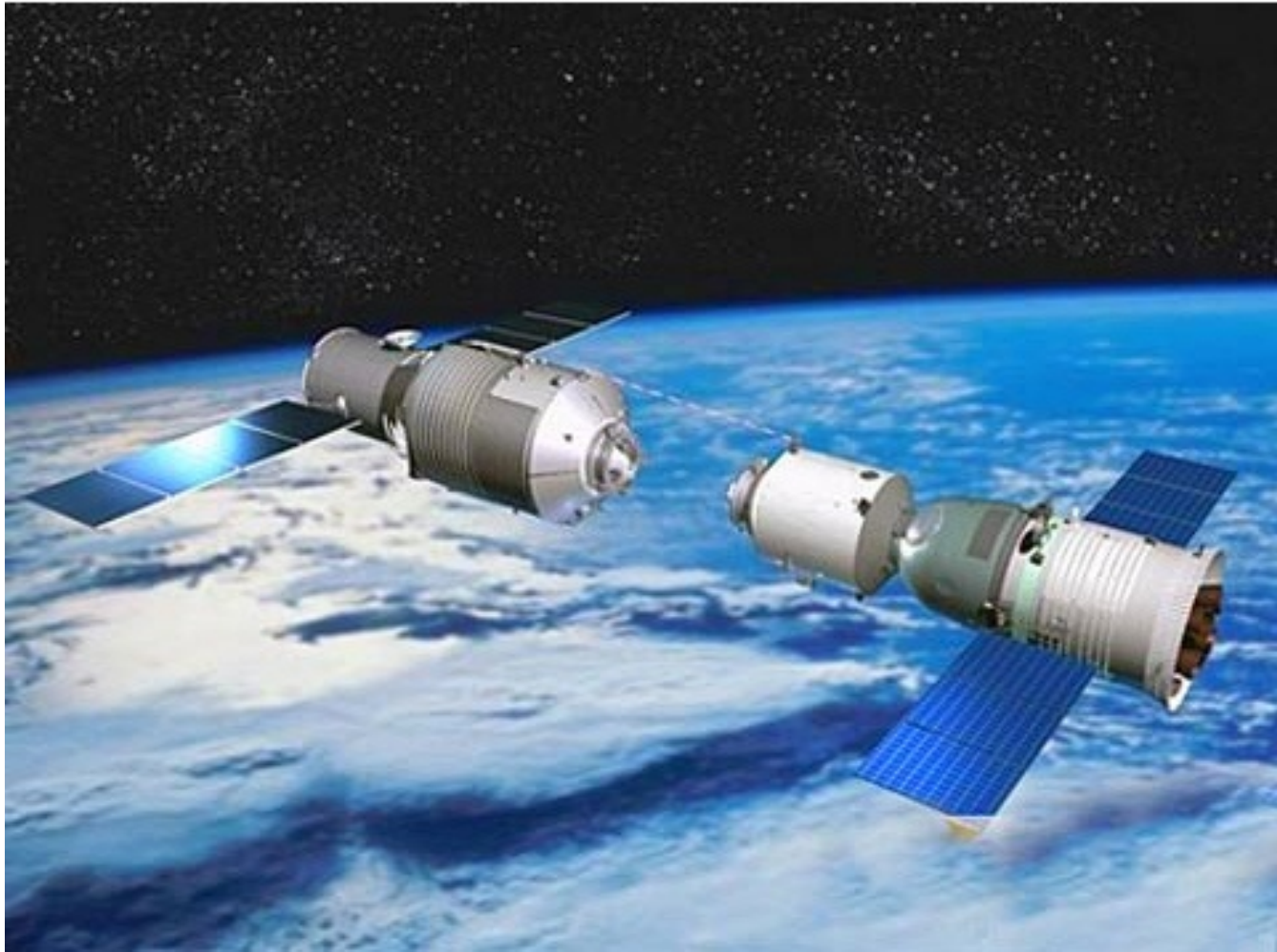

**บทบาทและความสำคัญของ
เศรษฐศาสตร์แรงงาน
(Labour Economics)**

ประเด็นที่จะศึกษา

- บทบาทและความสำคัญของกำลังแรงงาน
- บทบาทและความสำคัญของการบริหารแรงงาน
- องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization)

บทบาทและความสำคัญของการพลังงาน

บทบาทและความสำคัญของการกำลังแรงงาน

- เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญมากที่สุดในการสร้างสรรค์ผลงานในด้านต่างๆ
- มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศให้มีความมั่นคง เจริญก้าวหน้าทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง

อะไรคือปัจจัยที่ทำให้ประเทศมีความเจริญก้าวหน้า?

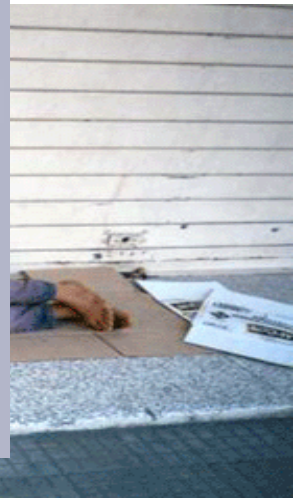

สร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน

ต้องทำอะไรจึงจะมีความสามารถในการแข่งขัน?

- รัฐให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างจริงจังหรือไม่
- สามารถพัฒนาคุณภาพงานที่มี
- รัฐรู้จักนำนวัตกรรมไปใช้ในการ

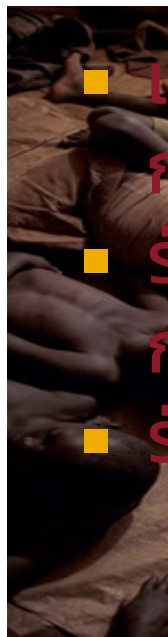

ประเทศพัฒนาแล้ว เขาคำกันอย่างไร

ทำไมประเทศกำลังพัฒนาจึงไม่มีขีดความสามารถในการแข่งขัน

- เนื่องจากขาดแรงงานสมอง ประชาชนส่วนใหญ่ได้รับการศึกษา ยากจน ไม่มีงานทำ
- รัฐไม่มีความสามารถกำลังแรงงาน
- รัฐไม่สามารถบริหาร

ประเทศไทยกับความสามารถในการแข่งขัน

- ประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันดีขึ้นจากอันดับที่ 30 มาอยู่ที่อันดับที่ 25 ของ 63 ประเทศทั่วโลกในปี 2019
- ไทยจึงมีอันดับดีขึ้นมาอยู่ที่ 8 จากที่ 10 ของ 14 ประเทศในกลุ่มเอเชีย-แปซิฟิก
- ไทยจะยังอยู่ในอันดับ 3 ของกลุ่ม 5 ประเทศอาเซียน คือ สิงคโปร์ มาเลเซีย ไทย อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์
- ขยับเข้าใกล้มาเลเซียซึ่งยังทรงตัวอยู่ในอันดับที่ 22 ไปอีกก้าว

ปัญหาของประเทศไทยกับความสามารถในการแข่งขัน

- **ประเด็นแรก ด้านโครงสร้างประชากรและความเหลื่อมล้ำ** จากเครื่องชี้ด้านจำนวนประชากร ประชากรวัยทำงาน และการมีงานทำ ซึ่งขยายตัวชะลอลงตามการก้าวเข้าสู่ภาวะสังคมสูงวัย และจากเครื่องชี้ด้านความไม่เท่าเทียมด้านสิทธิสตรีในทางเศรษฐกิจและสังคม
- **ประเด็นที่สอง ด้านทักษะความสามารถของแรงงานตลอดช่วงชีวิต** เริ่มตั้งแต่คุณภาพของระดับการศึกษาของเด็กไทย จำนวนครูที่ไม่เพียงพอ คะแนนทดสอบที่อยู่ในระดับต่ำทั้งในระดับมัธยมและอุดมศึกษา ไปจนถึงการขาดทักษะจำเป็นในการทำงาน เช่น ภาษาอังกฤษ และความรู้พื้นฐานทางการเงิน ปัญหาเหล่านี้เป็นที่น่ากังวลเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะเมื่อคนมีแนวโน้มต้องใช้ชีวิตในการทำงานยาวนานขึ้นเพื่อให้สามารถเก็บเงินเลี้ยงดูตนเองในวัยชรา โดยหวังพึ่งพายุบุตรหลานได้น้อยลง ดังนั้นแรงงานจึงมีความจำเป็นต้องปรับตัวเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะตลอดชีวิต

โลกในยุคปัจจุบัน (ศตวรรษที่ 21)

**การพัฒนา
เศรษฐกิจ**

**การพัฒนา
บุคลากร**

โลกในยุคปัจจุบัน (ศตวรรษที่ 21)

- สังคมของความรู้ (Knowledge Based Society)
- ความรู้เป็นทรัพยากรที่สำคัญมากที่สุดที่สามารถทำให้ประเทศสามารถแข่งขันได้หรือไม่
- การพัฒนาประเทศให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันได้ในสังคมแห่งความรู้จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนอย่างจริงจังต่อเนื่อง
- การพัฒนาเศรษฐกิจกับการพัฒนาบุคลากรของประเทศ เป็นสิ่งที่แยกกันไม่ได้

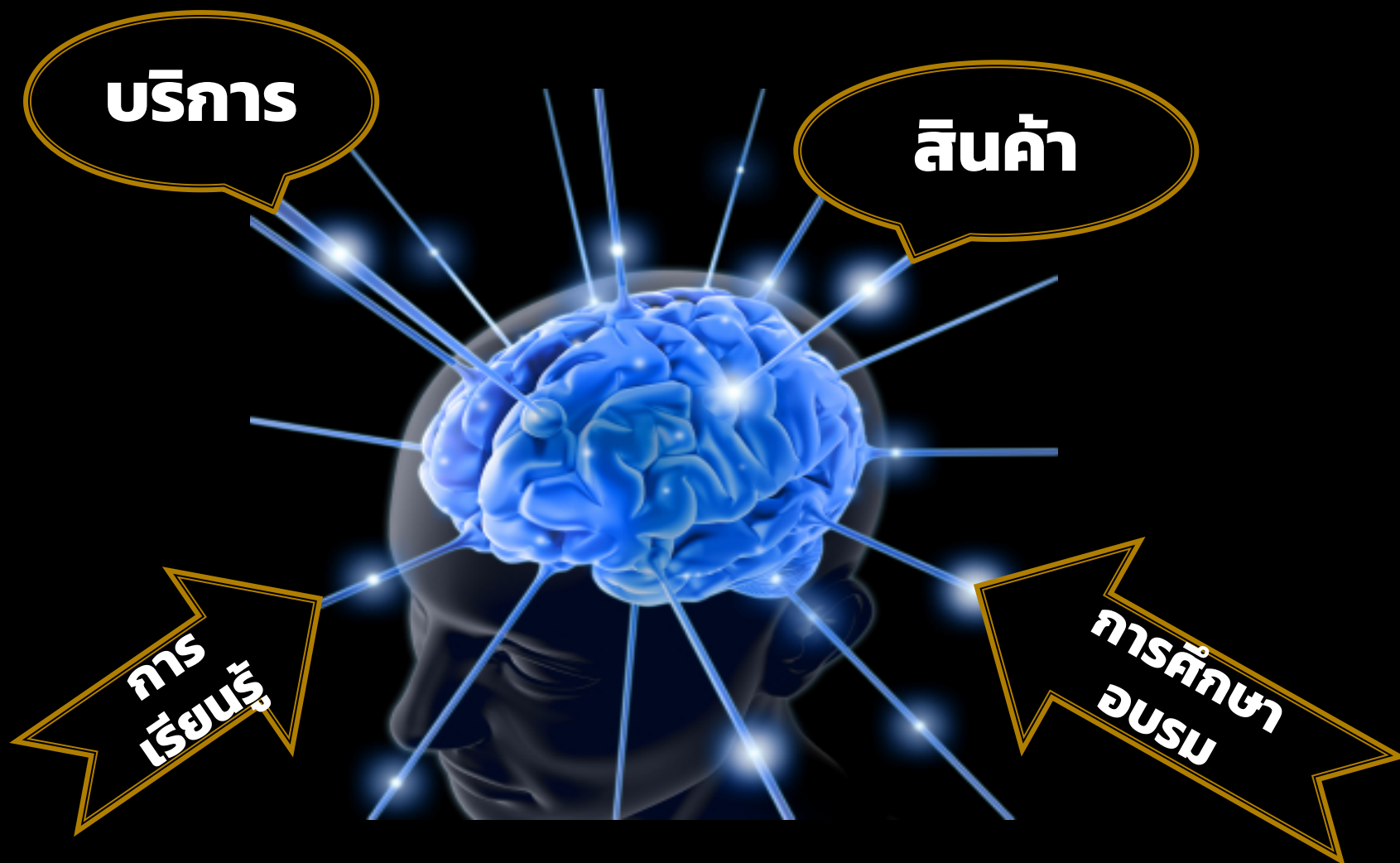

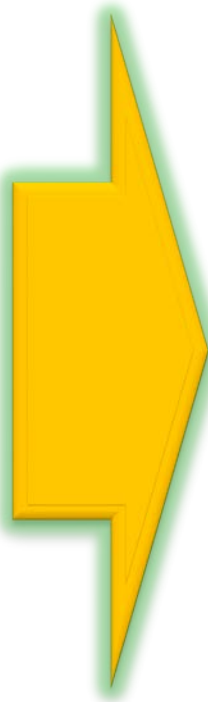
การแข่งขันระหว่างประเทศ : ในอดีต

การแข่งขันระหว่างประเทศ : ในปัจจุบัน

การแข่งขันระหว่างประเทศ : ในปัจจุบัน

1. ต้องมีความสามารถในการสร้างกองทัพแรงงานที่มีฝีมือ (Skill Labour) หรือแรงงานสมอง (Knowledge Worker) ที่มีผลิตภาพสูง

การแข่งขันระหว่างประเทศ : ในปัจจุบัน

การแข่งขันของโลกในยุค
เศรษฐกิจใหม่

ความคิด ความรู้ใหม่ๆ จากสมองมนุษย์ที่นำมา
แปลงเป็นสินค้า หรือบริการใหม่ๆ เพื่อเจาะตลาด
เจาะลูกค้ากลุ่มใหม่ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม สร้าง
ความได้เปรียบให้กับองค์กร

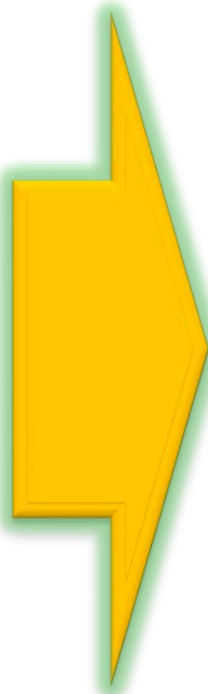
การเรียนรู้ การศึกษา การฝึกอบรม
ประสบการณ์ที่สะสมมาเป็นระยะเวลาที่ยาวนาน
มากพอที่จะทำให้คนๆ นั้นสามารถคิดเป็น คิดได้
อย่างถูกต้อง และรู้ว่า สิ่งใดผิดสิ่งใดถูกจน
เป็น "Knowledge Worker"

ความรู้ความคิดใหม่ๆ เกิดจาก

การแข่งขันระหว่างประเทศ : ในปัจจุบัน

2. มีความสามารถในการคิดค้นคิดพัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรมใหม่ๆ

กองทัพแรงงานที่มีความรู้

ความรู้ /
Knowledge

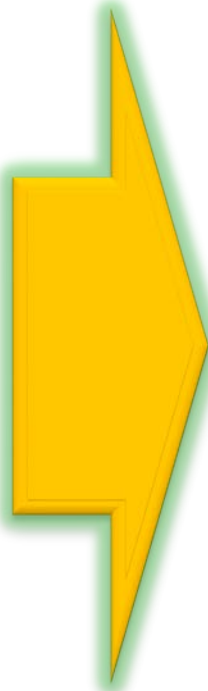
- คือทุนที่มองไม่เห็น จับต้องไม่ได้ แต่สำคัญกว่า ทุนที่มองเห็นและจับต้องได้
- ความรู้เป็นทรัพยากรที่มีอยู่อย่างไม่จำกัด

- มีอยู่ไม่จำกัด **ใช้ไม่หมด** สามารถนำมาใช้ซ้ำได้เรื่อยๆ
- **ยิ่งใช้ยิ่งเพิ่มมูลค่า** หรือผลตอบแทนได้มากขึ้น (Increasing Returns)

ความรู้ ความคิด ทรัพย์สินทาง
ปัญญา มีลักษณะพิเศษแตกต่าง
จาก เครื่องจักร เงินทุน ที่ดิน

การแข่งขันระหว่างประเทศ : ในปัจจุบัน

3. สร้างสินค้าที่มีมูลค่าสูง
ออกมาแข่งขันกับประเทศ
อื่นๆ

แรงงานสมองช่วยคิดค้นสินค้าที่มีมูลค่าสูง

วิถีทางในการพัฒนา
ประเทศที่ประสบ
ความสำเร็จ

ต้องมุ่งที่ การพัฒนาคน สร้างคนที่มีคุณภาพ ด้วยการ
ลงทุนทางด้าน "ทุนมนุษย์" โดยการให้การศึกษา การ
ฝึกอบรม การศึกษาวิจัยอย่างจริงจัง

เพื่อสร้างคนในระดับแรงงานสมองที่จะมาพัฒนา คิดค้น
สินค้าหรือบริการใหม่ๆที่มีมูลค่าสูงออกมาแข่งขันกับ
ประเทศอื่นๆ ซึ่งเป็นแนวทางการพัฒนาประเทศที่ถูกต้อง
และยั่งยืน

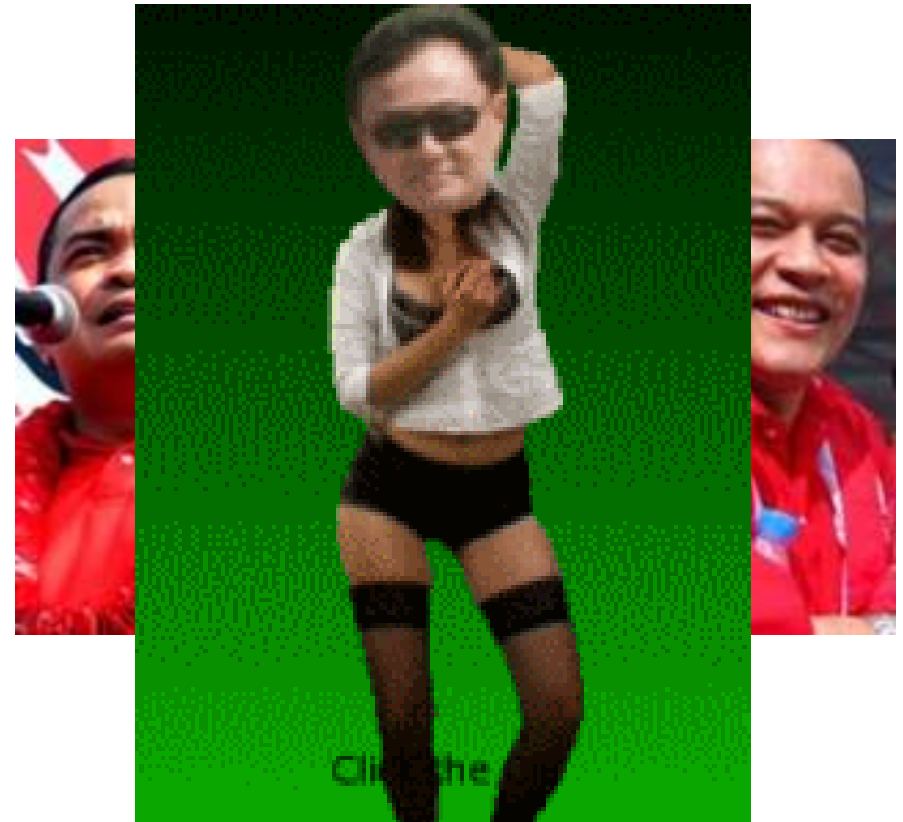

ผลที่ได้จากการลงทุนในมนุษย์

USA

THAILAND

บทบาทและความสำคัญของเศรษฐศาสตร์แรงงาน

บทบาทและความสำคัญของเศรษฐศาสตร์แรงงาน

- เป็นเรื่องเกี่ยวกับการจัดระบบกลไกของรัฐในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกำลังคนของประเทศ เพื่อ
  - ให้มีกำลังแรงงานที่มีคุณสมบัติที่สามารถนำมาใช้ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ถูกต้อง เหมาะสม และได้รับความเป็นธรรม
  - โดยมุ่งที่ความสำเร็จในการพัฒนาประเทศให้มีความมั่นคง เจริญก้าวหน้า และแข่งขันได้

มองนโยบายแรงงานเพื่อหาจุดมุ่งหมายของการบริหารแรงงาน

- นโยบายการมีงานทำ (Employment Policy)
- นโยบายการคุ้มครองแรงงาน (Protective Policy)
- นโยบายแรงงานสัมพันธ์ (Labour Relation Policy)

จุดมุ่งหมายของการบริหารแรงงาน

1. การนำกำลังแรงงานของประเทศมาใช้ให้ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ เพื่อก่อให้เกิดผลดีทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

วิธีการ

- การพัฒนาคนให้เป็นกำลังแรงงานที่มีคุณสมบัติสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน(ภาครัฐและเอกชน)
- การสร้างงาน สร้างโอกาสการมีงานทำเต็มที่ทำให้กำลังแรงงานของประเทศ คือ ทำให้คนกับ

จุดมุ่งหมายของการบริหารแรงงาน

1. การนำกำลังแรงงานของประเทศมาใช้ให้ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ เพื่อก่อให้เกิดผลดีทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ
2. เพื่อสร้างคุณภาพชีวิตและคุณภาพชีวิตการทำงานที่ดีให้เกิดขึ้นกับกำลังแรงงาน

วิธีการ

- มีมาตรการคุ้มครองสภาพการทำงาน เช่น ค่าตอบแทน ชั่วโมงการทำงาน สวัสดิการต่างๆที่เป็น RSSM
- สภาพการทำงานที่ดี เช่น มีความปลอดภัยในการทำงาน
- มีหลักประกันความมั่นคงในงาน และในการดำรงชีวิตส่วนตัว

จุดมุ่งหมายของการบริหารแรงงาน

1. การนำกำลังแรงงานของประเทศมาใช้ให้ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ เพื่อก่อให้เกิดผลดีทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ
2. เพื่อสร้างคุณภาพชีวิตและคุณภาพชีวิตการทำงานที่ดีให้เกิดขึ้นกับกำลังแรงงาน
3. มุ่งสร้างระบบแรงงานสัมพันธ์ที่ดีและความสงบสุขให้เกิดขึ้นในองค์การ

วิธีการ

- การนำระบบทวิภาคีและไตรภาคีมาใช้เป็นแนวทางการบริหารงาน เพื่อสร้างความเข้าใจและความไว้เนื้อเชื่อใจระหว่างฝ่ายบริหารและพนักงาน
- การใช้วิธี
เมื่อเกิดปัญ มีเหตุมีผล

องค์ประกอบสำคัญของการบริหารแรงงาน

- ส่วนที่ 1 ส่วนที่เป็น **ภาพรวม** ของประเทศ คือการกำหนดนโยบายบริหารแรงงานของประเทศ
- ส่วนที่ 2 ส่วนที่เป็น **ภาพย่อย** คือนโยบายการบริหารในองค์การต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งในส่วนของรัฐและเอกชน

การกำหนดนโยบายแรงงาน

- นโยบายแรงงานเป็นแผนแม่บทในการบริหารแรงงานในด้านต่างๆที่ต้องมีความชัดเจน สอดคล้องกับนโยบายและแนวทางในการพัฒนาประเทศ
- การกำหนดนโยบายแรงงานต้องคำนึงถึง
  - แผนแม่บทในการพัฒนาประเทศโดยรวม
  - กฎหมายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและต่างประเทศ

แผนแม่บทในการพัฒนาประเทศ

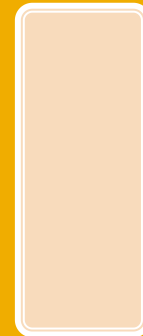
รัฐบาลมีวิสัยทัศน์ที่จะทำให้ประเทศไทยเป็น

Policy Deployment

มีวิธีการใด

มีภารกิจใดบ้าง
(Mission) ที่ต้องทำ
เพื่อให้สามารถบรรลุ
เป้าหมายที่กำหนดไว้
ได้

Policy Deployment : ศูนย์กลางอาหารของโลก

Main Idea

- ทำให้แผ่นดินไทยเป็นแหล่งผลิตอาหารป้อนให้กับทุกประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก

Sub Idea

- ต้องมีความสามารถผลิตสินค้าที่ปลอดภัยปราศจากสารอันตราย
- สดใหม่ ราคาเหมาะสม
- เพื่อสร้างความเชื่อมั่น การยอมรับให้เกิดขึ้นกับคนทั่วโลกให้ได้

ภาพรวม : การกำหนดนโยบายบริหารแรงงาน ของประเทศโดยรัฐ

ต้องให้เกษตรกรไทยมีความสามารถในการผลิต
สินค้าเกษตรที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลได้

- สร้างเกษตรกรให้มีความรู้ ด้านเทคนิคในการเพาะปลูก
เลี้ยงสัตว์ สมัยใหม่ เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ ต้นทุน
ไม่แพง

ส่งเสริมอุตสาหกรรมการเกษตร และอุตสาหกรรมต่อเนื่อง
การเกษตรอย่างจริงจัง เพื่อให้สามารถถนอมอาหาร พืชผัก
ผลไม้ แปรรูปอาหาร สร้างมูลค่าเพิ่มให้เกษตรกรและ
ประเทศ

- สร้างบุคลากรที่มีความรู้ในด้านเทคนิคการถนอมอาหาร การแปรรูปอาหาร ได้อย่างหลากหลาย
- สร้างแบรนด์อาหารไทย เผยแพร่เอกลักษณ์ สร้างภาพลักษณ์ที่ดี
ของไทย อาหารไทยให้เป็นที่รู้จัก ยอมรับ และแข่งขันได้

ภาพย่อ : หน่วยงานราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องต้อง สำรวจหาข้อมูลที่ตนเกี่ยวข้องอย่างครบถ้วนสมบูรณ์

กระทรวงแรงงาน

- จำนวน กำลังแรงงาน
- คุณสมบัติของกำลังแรงงาน ที่มีอยู่ในปัจจุบัน
- ความต้องการใช้กำลังแรงงานในปัจจุบัน และอนาคตทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ
- อัตราการว่างงาน และการมีงานทำ
- สถานการณ์ทางด้านแรงงานเป็นข้อมูล สำหรับกำหนดนโยบาย และแนวปฏิบัติงาน ของหน่วยงานได้อย่างถูกต้อง

ภาพย่อ : หน่วยงานราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องต้อง สำรวจหาข้อมูลที่ตนเกี่ยวข้องอย่างครบถ้วนสมบูรณ์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- ทำการศึกษาวิจัย พัฒนาเทคโนโลยีการผลิต
- พัฒนาทักษะ ความรู้ในการเพาะปลูกที่ทันสมัยให้เกษตรกร
- พัฒนารัฐกิจต่อเนื่องการเกษตร
- สร้างผู้เชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีการเกษตร